

[Darbo laikas](#) [f](https://www.facebook.com/snaujienos) <https://www.facebook.com/snaujienos> [g+](https://www.snaujienos.lt/video) [t](https://www.snaujienos.lt/video) [i](https://www.snaujienos.lt/video) [You Tube](https://www.snaujienos.lt/video) <http://www.snaujienos.lt/video> <http://www.snaujienos.lt/prenumerata>

Paieška...

8-41 399536

<http://www.snaujienos.lt/kontaktai> info@snaujienos.lt

[REKLAMA \(/REKLAMA\)](#)

[PRENUMERATA \(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/)

[PASLAUGOS \(/PASLAUGOS\)](#)

[KONTAKTAI \(/KONTAKTAI\)](#)

[PRANEŠK \(/PRANEŠK\)](#)

[HOROSKOPAI \(/HOROSKOPAI\)](#)

[PDF LAIKRAŠTIS \(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/SKAITYKITE-PDF\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/skaitykite-pdf)

[PDF ARCHYVAS \(HTTP://WWW.SNAUJIENOS.LT/PRENUMERATA/ARCHYVAS\)](http://www.snaujienos.lt/prenumerata/archyvas)

ŠIAULIŲ NAUJIENOS <http://www.snaujienos.lt/>

- [MIESTO GYVENIMAS \(/MIESTO-GYVENIMAS\)](#)
- [TEISĖTVARKA \(/KRIMINALINES-NAUJIENOS\)](#)
- [SPORTAS \(/SPORTO-NAUJIENOS\)](#)
- [KULTŪRA IR PRAMOGOS \(/KULTURA-IR-PRAMOGOS\)](#)
- [ŠIAULIEČIŲ NUOMONĖ \(/ŠIAULIECIU-NUOMONE\)](#)
- [ŠVIETIMAS \(/SVIETIMAS\)](#)
- [ŽMONĖS \(/ZMONES\)](#)
- [ŠIAULIŲ KRAŠTE \(/ŠIAULIU-KRASTE\)](#)
- [KABRIOLETAS \(/KABRIOLETAS\)](#)
- [MANO NAMAI \(/MANO-NAMAI\)](#)
- [GROŽIO RECEPTAI \(/GROZIO-RECEPTAI\)](#)
- [VERSLAS \(/VERSLAS\)](#)
- [KEPAM IR VERDAM \(/KEPAM-IR-VERDAM\) MES TOKIE \(/MES-TOKIE\)](#)
- [ARCHYVAS \(/ARCHYVAS\) IVAIRIOS NA \(/IVAIRIOS-NA\)](#)

http://www.snaujienos.lt/index.php?option=com_wbadvert&task=load&id=302

[Pradžia \(/\)](#) [Kultūra ir pramogos \(/kultura-ir-pramogos\)](#) [Kultūros kirtis. Mokslo ir meno dialoguose](#)

Kultūros kirtis. Mokslo ir meno dialoguose (/kultura-ir-pramogos/39785-kulturos-kirtis-mokslo-ir-meno-dialoguose)

Remigijus VENCKUS
Peržiūros: 207

Ingos Noir-Mrazauskaitės nuotr.

Kviečiame skaityti Vilniaus Gedimino technikos universiteto Fundamentinių mokslų fakulteto Grafinių sistemų katedros profesorius, medijų menininko ir kritiko dr. Remigijaus Venckaus pokalbį su tapytoja Inga Noir-Mrazauskaite. Paminėtina, kad kūrėja gyvena Vilniuje, yra baigusi magistro studijas Vilniaus dailės akademijoje.

Prof. dr. Inga Noir-Mrazauskaitė surengė nemažai personalinių parodų Lietuvoje ir užsienyje, savo meną eksponavo grupinėse parodose, pleneruose ir kitose meno projektuose. Šiuo metu dailininkė prisideda prie savo sesers Linos naujai atidarytos „Godo“ meno galerijos erdvėje vystomų veiklų. Mrazauskaitė teigia: „Be didžiausio savo gyvenimo malonumo – tapybos užsiėmimų (daugiausia) mokslinės srities knaui animavidaizimui ir iliustravimui. O kadangi nuo mano gyvenimo ir kūrybos yra neatsiejiama meilė

gyvenimo mąstymais – tapyboje, dizaine (pašalinti) menininko šiuo laiku tapatybomis ir menininko šiuo laiku gyvimo ir mąstymo įtakos gamtai, neseniai tapau jaunąja ūkininke ir auginu karališkuosius elnius.“

– Vilniaus dailės akademijoje studijavote dizainą, tačiau jau studijų metu vis labiau linkote į tapybą. Papasakokite, kuo jus patraukė tapytojo kelias, kas buvo jūsų mokytojai pastūmėję link tapybos, kuo jie ypatingi. Jūs taip pat domitės mokslu. Žinau, kad turėjote nemažai dvejonių, ar rinktis mokslininko kelią, ar menininko. Papasakokite išsamiau apie šias dvejones.

– Dizaino studijos buvo kryptingas specialybės pasirinkimas. Mėginau suderinti pomėgį menui ir mokslui. Be galo mėgau tapyti, taip stipriai, tarsi atrodė, jog negaliu to nedaryti, bei aistringai domėjausi fizika, ypač astronomija ir fundamentaliąja fizika.

Tad industrinio dizaino studijos buvo vienas iš galimų kelių, rodžiusių kaip iš tikro yra įmanoma suderinti tokius, atrodytų skirtingus, pomėgius. Šis kelias iš karto atrodė esąs ištis patrauklus! Studijuodama dizainą mėgavausi galimybę jungti mokslo žinias ir meninę kūrybą.

Visa tai nugulė mano konceptualiuose eksperimentuose. Daugiausia dirbau su šviesa, jos formomis ir savybėmis, kurias galėjau atskleisti taikant tuo metu dar neišplėtotas LED technologijas. Šviesa mane domino ir tuo aspektu, kaip ji puikiai kuria, formuoja ir atspindi nuotaiką, kurią visada stengiuosi atspindėti ir savo tapyboje.

Studijuodama dizainą nenuolatou nuo šio didelio pomėgio tapyti ir beveik galima sakyti, kad tapybą studijavau neakivaizdžiai, palaipsniui ir kantriai.

Taigi studijos leido visiškai kitaip gilintis į šviesos fenomeną, taip pat padėjo ugdyti savitą estetikos pojūtį ir, be abejojimo, tiesiogiai studijuoti tapybos meną per papildomas paskaitas. Turėjau nuostabią galimybę meistriškumo mokyti iš mano vieno mėgstamiausių Lietuvos tapytojų profesoriaus Giedriaus Kazimierėno.

Visa tai ypatingai praturtino mano tapybinę kelionę. Baigusi magistro studijas dar kurį laiką dirbau dizainere ir tapiau paveikslus, tačiau pajutau, kad paskirstyti savo kūrybinę energiją dviem skirtingoms sritims nėra taip paprasta ir naudinga, tad nusprendžiau pasirinkti darbą, kuris artimesnis širdžiai ir mano intravertiškai asmenybei – tai tapybą, ir skirti tam visą savo kūrybinę energiją.

Šiuo savo sprendimu aš šiandien be galo džiaugiuosi, jis suteikė galimybę visa galva pasinerti į tapybą, ir toliau ieškoti tame naujų kelių.

– Gal galėtumėte pasidalyti mintimis apie tai, kuo mokslas ir menas, jūsų manymu, yra artimai susiję? Kiek mokslu turi remtis menininkas ir kiek menas gali duoti mokslui?

– Mano mintyse mokslas ir menas guli gretimose lentynose. Tiek mokslui, tiek menui be galo svarbus smalsumas, kūrybiškas mąstymas, naujų idėjų ieškojimas, savotiškas paslapčių atskleidimas.

Kūrybišku mąstymu ir naujų idėjų kūrimu aš laikau procesą, kai kaupiamos skirtingos žinios, patirtys, jau pažįstami ir žinomi dalykai bei elementai, ar tai būtų fiziniai, mintiniai ar jausminiai, jie skaldomi į atskiras daleles ir pagal visatos taisykles sujungiami į naujas formas.

Tokiu būdu bent jau mano galvoje gimsta naujos mintys, aplanko naujas supratimas ar atsiranda požiūris visiškai kitoje perspektyvoje. Mano manymu, tokiu principu dirba ir menininko, ir mokslininko galva, kai ieškomi dar neatrasti sprendimai ar neišaiškintos paslaptys.

Kitas aspektas yra nenugalimas potraukis ieškoti atsakymų – smalsumas. Kiekvienas menininkas ir mokslininkas dirba savo darbą tam, kad atsakytų į tam tikrus klausimus. Mokslininkas daugiau atsakymų ieško nagrinėdamas juslinį, empirinį pasaulį, o menininkas – jausminį, psichologinį. Galbūt toks pagrindinis skirtumas.

– Jūsų kūryboje nemažai nuorodų į tautinius, liaudiškus ir netgi specialiai baltiškuosius motyvus. Kaip šis motyvas atsirado jūsų kūryboje? Kas paskatino taip kurti?

– Čia ir pasimato mano paieškų sritis. Tapydama aš ieškau savęs, savo tapatybės, nagrinėju savo sąsają su kitais žmonėmis, su kultūra, su bendra kultūros sąmone, archetipų pasauliu; ir ne tik savęs, galbūt labiau kultūros šakny...

Iš kur kyla tas „savumo“, artumo jausmas? Visada, turbūt kaip ir dažnas žmogus, jaučiau nepaaiškinamą susižavėjimą dalykais, kurie atrodo artimi. Tai lietuviškos sutartinės, austi raštai, istorinės asmenybės, taip pat gamtos grožis, miškų ir pievų kviečiantis jaukumas.

Man buvo įdomu, iš kur tai kyla, kodėl būtent lietuviui tokie nepaprastai gražūs baltiški papuošalai, kodėl kiekvienam žmogui patinka žiūrėti į žvaigždes, ugnį, vandenyną. Dar nesutikau nė vieno lietuviu, kuriam nebūtų kažkuo paslaptinai artimas tas močiutės austos lovatiesės raštas, ir nesutikau žmogaus, kuris pasakytų „fui, koks negražus medis“.

Ornamentiką nagrinėti pasirinkau ne specialiai, galvoje susijungus visokioms padrikoms mintims į nepaprastą idėją – juk močiutės austi raštai yra kodai, pasakojimai, tik juos skaityti reikia ne žodžiais, o jaučiant. Ir pradėjau juos tapyti.

Po truputį pasinėriau į tą tikriausiai panašų meditacinį jausmą, kurį ausdama jautė mano močiutė – audžiau teptukais, skaičiau jos patirtį. Tai darydama atradau ir patyriau dar daugiau savitų jausmų ir potyrių, kuriuos vėl galėjau jungti į naujas mintis, naujas išraiškas, naujus paveikslus.

Gilinimasis į kultūrinį paveldą, baltiškus motyvus yra viena iš daugelio mano meninio tyrimo kryptų. Labai panašiai yra ir su gamta (jos elementų kalbėjimu mano paveiksluose), su mokslu ir jo sąsajomis mano drobėse, kurias jis papildo visatos horizontų ir aplanko mane atstumų paslaptimis.

– Tikrai neįprasta baltiškuosius motyvus sieti su siurrealizmo kalba. Kaip jūs pati vertinate siurrealizmą, ką ši gana specifinė kalba teikia menui? Kaip formuojate savo siurrealistinius pasakojimus ir kaip jie užgimsta?

– Siurrealizmo kryptis yra dar viena mano tyrimo dedamoji. Siurrealistiniai vaizdiniai labai primena sapną. Sapnas dažnai vaizdiniais geriau papasakoja jausmą nei žodžiai. Ta sapniška išraiška tapyboje man labai paranki norint perteikti nuotaiką, jausmą, užduodant klausimą, kadangi ji paklūsta lankstesnėms taisyklėms, turi daugiau galimybių prisitaikyti prie minčių srauto, iš anksto prisitaikyti prie to kas dar nežinoma.

Vaizdiniai paveikslams dažniausiai mano mintyse kyla tarytum patys, labai greitai susideda į aiškų vaizdą. Tikriausiai tai ir yra vadinama „eureka“ momentu. Vaizdiniai retai kada paklūsta žinioms fizinės visatos dėsniams. Ir labai gerai, tokius juos ir tapau, vaizduoju, kaip pamačiau po akių vokais, kažkokius „ne visai pagal taisykles“, tokius kokių „negali būti“.

Nes tik tada jie kelia klausimus, kodėl jie tokie, ką reiškia ten atsiradę simboliai, kokia jų sąsaja su archetipų pasauliu, su sąmoneje skendinčiais dalykais. Ir tik keliant klausimus ateina atsakymai. Toks tyrimo tikslas ir yra – tiesiog ieškoti!

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv

Padovanų p

(http://www.snaujienos.lt/option=com_wbadv

– Jūs taip pat kuriate knygos iliustracijas. Kuo skiriasi iliustracija nuo tapybos? Papasakokite išsamiau, ką šiuo metu iliustruojate.

– Taip gana netikėtai nutiko, kad susidūriau su knygų menu. Viskas prasidėjo nuo pažinties su man labai miela Lietuvių kalbos instituto profesore dr. Grasilda Blažiene.

Kalbėjome apie meną, apie mokslą ir, matyt, ne visai netyčia, pasiūlė ji man pabandyti sukurti viršelį knygai apie prūsų kalbą. Nebuvau susidūrusi su knygų apipavidalinimo menu, tačiau ryžausi ir taip atradau nepaprastą malonumą menu apsupti tekstą.

Tai panašu į tapymą ta prasme, kad skaitydama knygas patiriu labai panašų kūrybinį procesą. Ta informacija, kuri plaukia į mane iš knygos, vėlgi skaidosi ir jungiasi su patyrimais ir iš to kyla vaizdiniai.

Skiriasi tik medija, kartais knygos formato diktuojama estetinė išraiška ir tai, kad viskas derinama su autoriumi.

Nors turėčiau pripažinti, gana lengvai su autoriais randame bendrą pajautimą, galbūt todėl, kad autorius savo matymą į tekstą sudėjo, o aš iš teksto pasiėmiau.

– Ar esate laiminga pasirinkusi menininko kelią? Kokie jūsų artimiausi kūrybiniai planai?

– Esu tame gyvenimo etape, kada jaučiu, kad svajonė pildosi. Taip, išties darbas yra labai didelė kiekvieno gyvenimo dalis pagal tai, kiek į jį investuojama laiko ir energijos. Tad mylimas darbas yra nepaprasta vertybė, kai malonumas jaučiamas ne vien sulaukus rezultato už tas investicijas, tačiau ir paties proceso metu.

Be galo mėgstu savo darbą, mėgaujuosi procesu, kūrybinės „kančios“ irgi savotišką jaudulį kelia, matyt, todėl jaučiuosi laiminga.

Visur, žinoma, yra savų sunkumų, menininko darbas irgi nėra vien tapyti. Reikia dar padaryti taip, kad būtų galima nusipirkti ant ko tapyti ir dar liktų pinigų išgyvenimui. Tačiau net ir savotiški marketingo, organizavimo ir panašūs darbai neatrodo pernelyg sunkūs, kai darau vardan to, kad paskui galėčiau tapyti.

Planuose yra visko: ir kūrybos ir strategijos, tačiau svarbiausia, kad ne viskas suplanuota, todėl lieka vietos netikėtumui, nelauktai galimybei, smalsumui.

– Dėkoju už puikų ir nuoširdų pokalbį ir linkiu, kad smalsumas tik augtų ir niekada neišblėstų!

Skaitytojams norime priminti, kad Vilniaus Gedimino technikos universiteto Fundamentinių mokslų fakulteto Grafinių sistemų katedros profesorius dr. R. Venckaus kritikos tekstus, parengtus ir publikuotus 2002–2019 m., galite skaityti elektroniniame archyve www.culture.venckus.eu. Apie jo kūrybą ir akademinę veiklą galite sužinoti apsilankę asmeninėje svetainėje www.venckus.eu, su fotografo veikla galite susipažinti – www.foto.venckus.eu, o apie jo skaitomus seminarus galite sužinoti www.seminar.venckus.eu. Prof. dr. R. Venckus tikisi sulaukti skaitytojų komentarų ir patarimų, kuriuos galite pateikti el. paštu remigijus@venckus.eu (mailto:remigijus@venckus.eu).

Ingos Noir-Mrazauskaitės nuotr.

Kiekvien
padeda g
n.

Užėidai
gyvūnų į
gyvenan

(<http://www.snaujienc>
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc>
option=com_wbadve

(<http://www.snaujienc>
option=com_wbadve

Paieškos žodis:

Regionas:

Visa Lietuva